

NA TRONIE KRÓLESTWA ARAUKANII I PATAGONII
ZASIADALI KOLEJNO:

- Aureliusz Antoni I (Orélie-Antoine de Tounens), panował w latach 1860-1878
- Achilles I (Gustave-Achille Laviarde), pretendent w latach 1878-1902
- Antoni II (Antoine-Hippolyte Cros), pretendent w latach 1902-1903
- Laura Teresa I (Laure-Therese Cros-Bernard), pretendentka w latach 1903-1916
- Antoni III (Jacques Alexandre Antoine Bernard), pretendent w latach 1916-1951
- Filip I (Philippe Paul Alexandre Henri Boiry), pretendent w latach 1951-2014
- Antoni IV (Jean-Michel Parasiliti di Para), wybrany przez Radę Regencyjną pretendent od 9 stycznia 2014.

MASONERIA ARAUKAŃSKO -PATAGOŃSKA

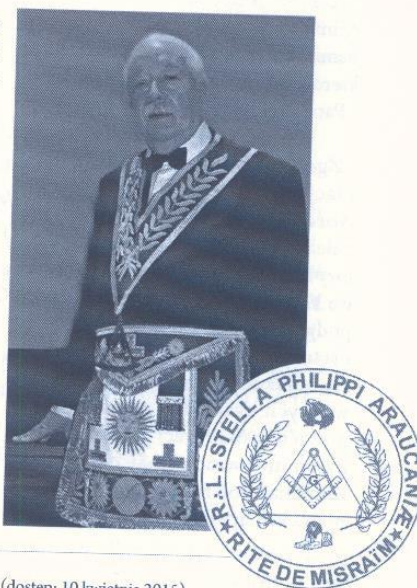
DR NORBERT WÓJTOWICZ

KOJARZONE Z PEWNOŚCIĄ PRZEZ CZYTELNIKÓW „WOLNOMULARZA POLSKIEGO” OKREŚLENIE „OBEDIENCJA MASONSKA” ODNOSI SIĘ DO JURYSDYKCJI WOLNOMULARSKIEJ DZIAŁAJĄCEJ NA OKREŚLONYM TERYTORIUM. Z PEWNOŚCIĄ WCIAŻ NIE BRAKUJE PAŃSTW, NA TERENIE KTÓRYCH NIE MA OBEDIENCJI MASONSKIEJ, A JAK JEST W DRUGĄ STRONĘ? CZY ISTNIEJĄ OFICJALNE STRUKTURY WOLNOMULARSKIE PAŃSTW, KTÓRYCH FORMALNIE NIE MA?

25 marca br. na masonskim blogu HIRAM.be ukazała się krótka notka zatytułowana „Hommage Maçonnique à S.A.R. le Prince Philippe d'Araucanie et de Patagonie”¹. Była to zaczerpnięta z informacji przekazanej przez **Raoula de Savery-Emboise** skrótna wzmianka poruszająca kwestię wolnomularskiej aktywności zmarłego na początku tego roku **Philippe'a Paula Alexandra Henry'ego Boiry**, francuskiego dziennikarza, a równocześnie w latach 1951-2014 pretendenta do historycznego tronu Królestwa Araukanii i Patagonii. Kwestia ta została potraktowana przez autorów wspomnianego blogu w kategoriach odrobinę humorystycznych, bo i tak traktowane jest często samo

Królestwo, lecz z pewnością zasługuje ona na chwilę uwagi jako ciekawy, choć z pewnością marginalny, przyczynek do dziejów wolnomularstwa.

Dla wielu osób nazwa tego królestwa zabrzmiała dość egzotycznie i może nawet nieco baśniowo. Królestwa Araukanii i Patagonii nie znajdziemy dziś już na żadnej ze współczesnych map geograficznych. Było to powstałe w XIX wieku południowamerykańskie królestwo, którego utworzenie wiązało się z decyzją zgromadzenia wodzów plemion z ludu Mapuczów chcących przekształcić związek plemion w nowoczesne państwo. W efekcie 17 listopada 1860 roku obwołali oni królem mieszkającego w Araukanii francuskie-

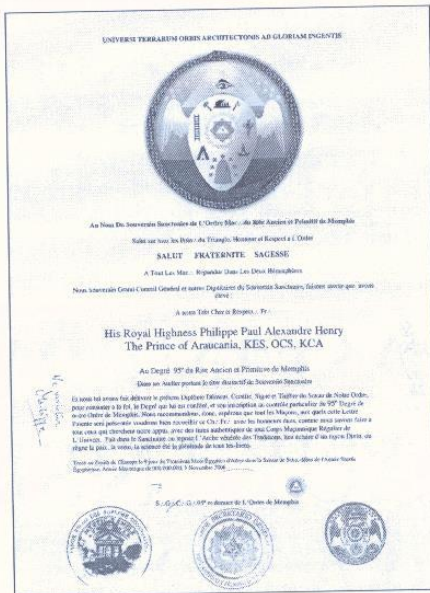
¹ <https://www.hiram.be/hommage-maconnique-a-s-a-r-le-prince-philippe-daraucanie-et-de-patagonie/> (dostęp: 10 kwietnia 2015).

go prawnika i podróżnika **Orélie-Antoine de Tounensa**. Państwo to przetrwało zaledwie kilkanaście miesięcy, zaś sam monarcha został uwięziony przez Chilijczyków, a następnie deportowany do Francji. Rozpoczęty wówczas podbój królestwa zakończył się podziałem jego terytorium pomiędzy Chile i Argentynę w 1881 roku. Niemniej po dziś dzień we Francji rezydują sukcesorzy Monsieur de Tounensa pretendujący do pozostawionej przez niego żelaznej korony. Zmarły kilka miesięcy temu **Philippe Boiry**, znany również jako Filip I, był szóstym z kolei władcą *de iure* tego nieistniejącego już państwa.

Wolnomularskie kontakty władców Królestwa Araukanii i Patagonii notowane były już od samego początku istnienia tego państwa. Na uwagę zasługują ogłoszone pół wieku temu dwa interesujące opracowania pióra **Léona M. de Moulin-Peuletta**: *Les rois d'Araucanie et la Franc-Maçonnerie* i *La succession royale d'Araucanie et l'Ordre Maçonnique de Memphis et Misraïm. Rite Égyptien*, w którym autor wskazuje m.in., że trzech pierwszych władców królestwa było wolnomularzami, a od czasów Achillesa I istniała namiastka wolnomularskiej obediencji kierowana przez suwerena Araukanii i Patagonii.

Zgodnie z zawartymi tam informacjami, już założyciel królestwa **Aureliusz Antoni I** był członkiem należącej do Grand Orient de France loży **Les Amis Persévérants et l'Étoile de Vésone** w **Périgueux**. Kilka prób podjętych przez niego prób odzyskania tronu (1869, 1874, 1876) okazało się bezskutecznych, lecz wiemy, że w swych dążeniach zabiegał również o wsparcie braci wolnomularzy, daremnie zwracając się do nich 11 kwietnia 1866 roku z dziesięciostrońcowym apelem, który skierował

najpierw do loży Les Amis..., a następnie rozsyłał do wszystkich masonów Wschodowi Belgii. Ponadto kilka lat temu belgijski wolnomularz i członek Wielkiego Wschodu Belgii Jiri Pragman ogłosił odnaleziony tekst masonskiej modlitwy autorstwa Orélie-Antoine de Tounensa.

Z kolei jego następcą na tronie, Achilles I, otrzymał 3 marca 1891 roku z rąk Wielkiego Mistrza struktur rytu Misraïm we Włoszech **Jeana-Baptiste Pessiny** patent upoważniający go jako suwerena Araukanii i Patagonii do utworzenia Grand Conseil Impérial du Rite. Po dwóch latach, 20 kwietnia 1893 roku, Achilles I związał się z paryską lożą **du Buisson Argent et Pyramides** przynależną do Puissance Suprême du Rite Oriental de Misraïm pour la France. A nieco później został przyjęty również do pracującej w rycie szkockim i należącej do Grand Orient de France loży **L'Union des Peuples**. Tak więc wynika z tego, że król Achilles I był wtajemniczony również w wolnomularskie stopnie wyższe i to co najmniej w obrębie

dwóch działających ówczesnie rytów.

Trzeci z kolei monarcha Araukanii i Patagonii, **Antoni II** był bez wątpienia członkiem Grand Orient de France i wraz z kompozytorem **Louisem Charlesem Erhardem de Sivry** był współautorem wystawionej 21 października 1878 roku w paryskim Trocadéro masońskiej symfonii zatytułowanej *La légende d'Hiram*.

Do niedawna nasza wiedza o wolnomularskiej przynależności araukańskich monarchów ograniczała się do tych trzech osób. W wydanej kilkanaście lat temu książce *La Franc-maçonnerie égyptienne de Memphis-Misraïm* znany francuski historyk okultyzmu, współczesnych społeczeństw inicjacyjnych i wolnomularstwa ezoterycznego **Serge Caillet** wspominał dość marginalnie o przynależności masonskiej Filipa, króla Araukanii i Patagonii, który podpisuje się jako posiadacz 33., 95., 97. i 127. (to ostatnie miało dotyczyć tajnego stowarzyszenia o nazwie „Hetairia”) stopni wtajemniczenia wolnomularskiego². Jednakże dopiero wraz ze śmiercią Filipa I ogłoszona została szerszej informacja o jego przynależności wolnomularskiej. Przy tej okazji warto zauważyć, że swoją przynależność do wolnomularstwa starał się on łączyć z tradycjonalizmem katolickim, podkreślając, że w jego wolnomularskiej działalności nie było nic przeciwnego Kościołowi rzymskiemu.

I już na zakończenie tego wątku nasuwa się refleksja, że o ile o Stanach Zjednoczonych mówi się iż około 1/3 prezydentów było wolnomularzami, to w przypadku Królestwa Araukanii i Patagonii wynik jest nieporównywalnie lepszy, bo na sześciu nieżyjących już monarchów wolnomularzami było ich aż 2/3. *

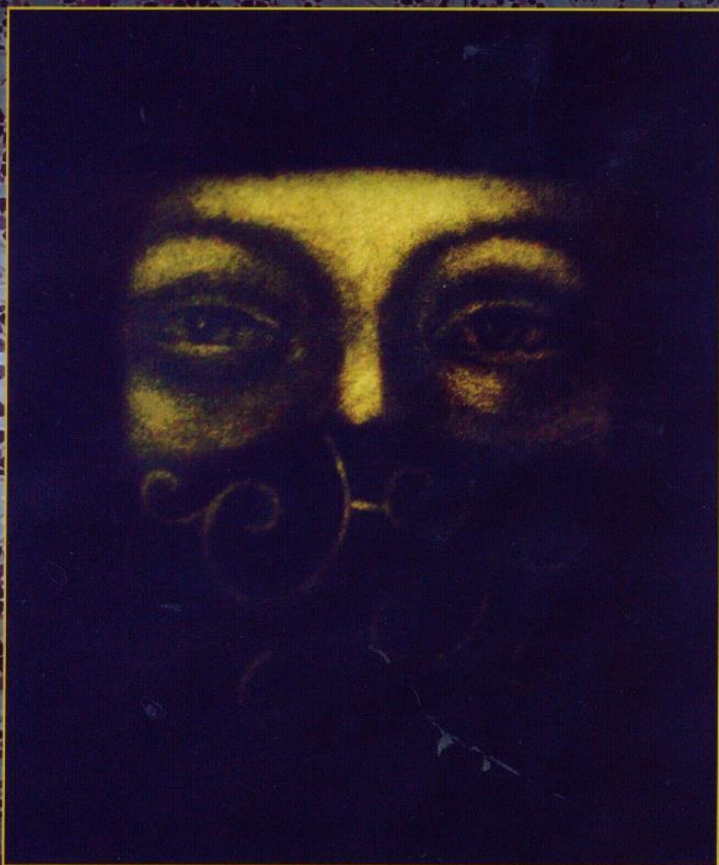
2 Serge Caillet, *La Franc-maçonnerie égyptienne de Memphis-Misraïm*, Paris 2003.

Le Franc-Maçon Polonais • Polish Free Mason • Polnischer Freimaurer

WOLNOMULARZ POLSKI

Liberté – Egalité – Fraternité • Wolność – Równość – Braterstwo

Linus Domaradzki, Słoneczko

64

ISSN 1231-0115

Jesień 2015

cena: 20 zł
(w tym 5% VAT)

W NUMERZE

- Apel masonów Europy
w sprawie uchodźców..... str. 3
- Wychowanie dla pokoju ..... str. 4
- Masoński humanizm
ekumeniczny..... str. 8
- Masoni, ateści, kobiety.....str. 10
- Czas.....str. 12
- Chopin i loża .....str. 21
- Polskość spod
masońskich strzech .....str. 22
- 250 lat
Teatru Narodowego .....str. 24
- Król Staś i jego
wolnomularskie ogrody .....str. 26
- Wolnomularstwo
jako metoda kształtowania
osobowości .....str. 30
- Mit Ceres
na początku XXI wieku .....str. 34
- Loża Róża Wiatrów
ma już 37 lat! .....str. 38
- Masoneria kobieca
w Ameryce Południowej....str. 40
- Eugenia pod
Ukoronowanym Lwem.....str. 43

◁ PISMO PRZYJACIÓŁ SZTUKI KRÓLEWSKIEJ ▷

